

Корець – Богом облюбований куточок на землі. Пройдіться цим маленьким містом і побачите дивовижні златоглаві куполи десяти церков. Це – знаменний знак, адже стільки храмів немає навіть у жодному з обласних центрів України.

Нині Корець відомий найдавнішим в Україні – Свято-Троїцьким жіночим монастирем (1620 р.). Чи не тому Корець часто називають Християнською Меккою? Є в районі єдина в Україні раденова водолікарня. Хто має проблеми із хребтом, суглобами, нервовою системою чи тиском, їдуть за спасінням до Корця.

Своєрідною ностальгією за СРСР до минулого року в Корці була вулиця Радянська. Уся в ямах і вибоїнах: ні пройти, ні проїхати. Не так давно влада району дослухалась до прохань жителів, вулицю перейменувала. Залишилось лише відремонтувати її, бо ходять по цій вулиці не тільки корчани, а й гості з усієї України. Бувають тут кияни, львів'яни, люди із Закарпаття, Черкас... Спитаєте, чим усіх ця вулиця приваблює? Все дуже просто. Популярністю селекціонера-садівника Віталія Чати, який тут проживає.

Про Віталія Миколайовича розповів мені головний лікар водолікарні Анатолій Миронець. «Поїдьте до Чати. Познайдіть з унікальною людиною, творчим працелюбом, науковцем, благодійником. Його знають усі. Впевнений, все, що там побачите, здивує. Таких людей в Україні – одиниці», – переконував лікар.

Зателефонувала, домовилась про зустріч. «Будете їхати, – сказав Чата, – то візьміть двох помічників з лопатами. Накопаємо саджанців для водолікарні». А ще, ніби вибачаючись, сором'язливо пояснив, що його вулицю Радянську вже перейменували на вулицю Героїв Небесної Сотні. Планують колись відремонтувати. «Це недалеко від центру, – додав. – Знайдете».

Взяла помічників з лікарні і поїхала шукати оту вулицю і знаменитого садівника Віталія Чату. Він нас уже чекав. Моложавий, голу-

Монастир і диво-сад Віталія Чати

Сюди приїздять паломники з усієї України і зарубіжжя

боокий, з натрудженими руками, дуже комунікабельний і на диво – надзвичайно енергійний чоловік.

Його будинок, сучасні теплиці, розсадник – все доглянуте. Буяє зелень, цвітуть дерева, кущі... Смарагдовий оазис нагадує екзотичну імперію – все тут, як у раю. Я бачила чимало ботанічних садів, але такого едемського куточка – ніколи. Аж не віриться, що таке царство доглядає невелика сім'я Чати. Керівна сила тут, як і годиться, Віталій Миколайович. Правую рукою у нього син Руслан. Тямущий, працьовитий і беручий. Трапляється, що часом і батька вчить. Між ними – показова співдружність і порозуміння. Подумалось, що батько дав гарне виховання сину і буде мати достойного і вдячного спадкоємця. Все вони роблять разом, по-науковому, прискіпливо, терпляче і з любов'ю. Працюють на результат, дружать з генетикою і селекцією. Важкою працює заробляють, торгуючи саджанцями. Екзотичні ананаси, лимони, апельсини, інжир, мандарини, ківі, гранати ростуть у енергоощадній теплиці-термосі. Холоду така теплиця не впускає, а тепла не випускає.

Скажу, що спочатку в Чати не все виходило. Він настирно вчився і не здавався. Міняв, ламав, викидав, знову випробовував і йшов уперед. Результати не забарились. Його побачили і почули не тільки у нас, а й за кордоном. Нині він бере участь у всеукраїнських і зарубіжних конференціях та семінарах, його там чекають; він ділиться своїм неоціненним досвідом дослідника.

Увагу привернуло рясне лимонне дерево. У Чати воно ро-

дить чотири рази на рік і має кілограмові плоди. Екзотичних плодів, які визрівають лише у тропіках, Віталій Миколайович не продає. Доход отримує від реалізації квітів, живців, саджанців дерев і кущів та різноманітної плодово-ягідної розсади. Купляють звичайні люди – ентузіасти і підприємці, більшість з них мають теплиці і свій бізнес.

Поливом і підживленням у теплицях керують комп'ютери, працюють тут якісь особливі бджоли. Це такий вид, здатний лише запилювати квіти, бо меду збирати вони не вміють. Два вулики таких бджіл подарили Чаті голландці. А він їм – розсаду голубих і чорних тюльпанів, рожевих і жовтих хризантем.

А от у розсаднику запилюють квіти не бджоли, а великі чорні джмелі. Вони дики й агресивні, бджіл на квіти не допускають. Звуться осміями. Віталій Чата їх не купляє, а навчився розводити сам. Для цього влітку заготовляє очерет, ріже на трубки і робить їм «хатинки». У таких трубках джмелі живуть, розмножуються і ховаються від негоди. Дивно, але ці розумні комахи, знають свою територію, до чужих садів джмелі не залітають.

Розсадник нагадує джунглі, має площу два гектари. На цій плантації ростуть різноманітні сорти дерев, кущів, квітів і ягід. Полив теж автоматичний, тут є чимало міні-техніки, якою обробляють міжряддя. Все зразково доглянуте.

Жінка, яка приїхала за саджанцями аж з Черкас, запитала: «То що, сапки у вас уже нема?»

– Є, – сказав Віталій Чата. – Адже ніхто ще не придумав такого

робота, який би замінив людську руку, щоб міг відчувати, бачити, доглядати кожну рослину.

– Віталію Миколайовичу, як ви боретесь зі шкідниками і хворобами рослин? – поцікавилася я.

– Лише біологічними препаратами. У їх складі – живі організми. Вони екологічно безпечні для людини, комах і тварин. Від хімічних препаратів, тобто гербіцидів, я відмовляюсь.

У селекціонера я побачила чимало сучасного хімічного начиння і запитала: «Для чого все це вам? Електронний мікроскоп і аналітичні ваги, реактиви, бюретки, колби, склянки... Такого не мають навіть відомі університети». Віталій Миколайович відповів: «Проводжу аналізи ґрунту: на вміст у ньому поживних речовин, бактерій і шкідників, а сік рослин і плодів – на вміст вітамінів, макро- і мікроелементів».

Поки ми вели розмову про сорти, умови догляду, комерцію, біля теплиці вибудувалась черга за розсадою плодово-ягідних культур, помідорів, огірків, кавунів, за саджанцями дерев і кущів. Люди звідусіль: є місцеві, є з інших районів і областей. Нам теж накопали біля п'ятдесяти саджанців різних сортів яблунь, груш, слив, абрикосів, вишень...

– Висадіть ці деревця у Корецькій водолікарні, – сказав на прощання Віталій Миколайович. – Виросте сад. Він буде радувати хворих і допомагатиме їм одужувати.

Ми так і зробили. А сад назвали іменем талановитого садівника – Віталія Чати.

Надія ГУСАРУК, заступник голови Громадської ради при обласній держадміністрації